DOPRAVA A OVZDUŠIE

pracovné listy environmentálneho auditu
pre materské školy, špeciálne školy a 1. stupeň základných škôl

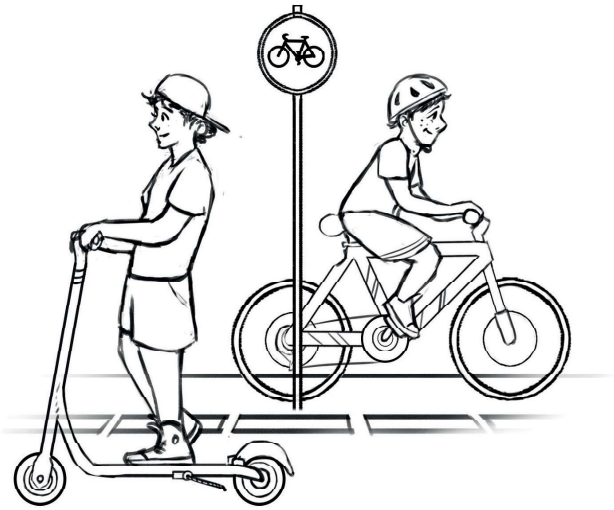

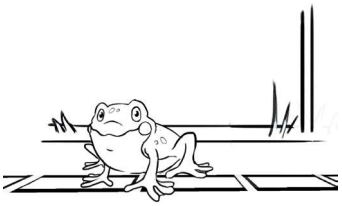

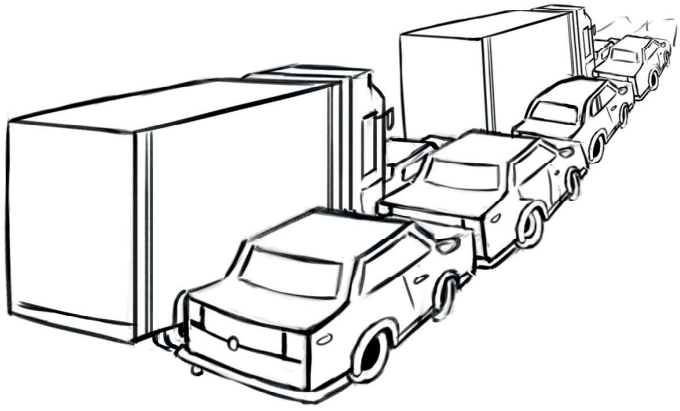

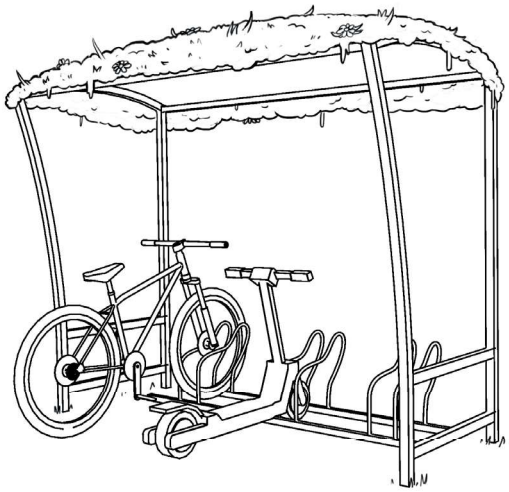

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

Milé školy,

prinášame vám pracovné listy environmentálneho auditu k téme Doprava a ovzdušie, ktoré sú určené pre deti z materských škôl, žiakov 1. stupňa základných škôl a žiakov so ŠVVP. Ich cieľom je posilniť participáciu detí a mladších žiakov, vtiahnuť ich do diania v programe Zelená škola, veku primeraným spôsobom ich oboznamovať s environmentálnymi témami, pomáhať im objavovať nové súvislosti a hľadať s nimi jednoduché praktické a dostupné riešenia vedúce k zmenám na škole. Pracovné listy môžu poslúžiť aj ako rozširujúci materiál k prierezovej téme dopravná výchova – ponúkajú prepojenie výučby o doprave s problematikou znečisteného ovzdušia, klimatických zmien a ich následkov pre životné prostredie.

Téma Doprava a ovzdušie má spolu s témou Energia povesť náročnej zelenoškolskej témy pre materské školy, nakoľko je pomerne abstraktná a deti nemôžu zobrať prácu „do vlastných rúk" do takej miery, ako je tomu napríklad pri odpade. Veríme preto, že tieto pracovné listy vám poskytnú inšpirácie, ako zapojiť do témy aj deti.

Špecifiká témy Doprava a ovzdušie

Doprava je zodpovedná za takmer 30 % celkových emisií CO2 v EÚ, z čoho 72 % pochádza z cestnej dopravy[1]. Zmeny, ktoré sa budete snažiť docieliť, budú smerovať najmä k zníženiu množstva prichádzajúcich áut do školy a k posilňovaniu ekologickejších foriem dopravy (chôdza, bicykel, MHD, zdieľané jazdy autom ap.). Uvedomujeme si, že dosahovanie takýchto zmien je viac než pri iných zelenoškolských témach **závislé od vonkajších podmienok** – od polohy školy, vzdialenosti školy od bydliska detí, od bezpečnosti na cestách do školy, od dostupnosti školy verejnou dopravou, od cestnej infraštruktúry či od logistiky v rámci jednotlivých rodín. Práve z tohto dôvodu je dôležité spraviť si environmentálny audit a vyhodnotiť, čo sú pre vás reálne dosiahnuteľné ciele.

Keďže počas práce v tejto téme sa budete snažiť ovplyvňovať najmä spôsob dochádzania detí do školy, zmeny budú do veľkej miery závislé od **dobrej spolupráce s rodičmi** (príp. starými rodičmi ap.). Pri nastavovaní cieľov v environmentálnom akčnom pláne potrebujete poznať a zvažovať skutočné možnosti rodičov (napr. vzdialenosť bydliska od školy alebo rodinnú logistiku, t. j. vozenie viacerých členov rodiny na rôzne miesta)[2]. Z toho dôvodu aj úlohy v pracovných listoch majú motivovať k skúmaniu príčin, hľadaniu odpovedí na otázky *Je možné cestovať aj inak? Je to zvládnuteľné? Ušetríme tým čas?* ap.

V prípade, že sa rozhodnete s deťmi rozprávať o negatívnych dôsledkoch znečisteného ovzdušia (zdravotných, ekologických, environmentálnych...), treba tak robiť citlivo, veku primerane a dbať na to, aby tieto informácie nevyvolávali v deťoch paniku či úzkosť. Do takýchto tém sa púšťame so zámerom poukázať na súvislosti medzi ľudským konaním a čistotou ovzdušia, pričom treba zdôrazňovať, **čo môžeme pre ochranu ovzdušia robiť my ako jednotlivci** (je zrejmé, že spontánne detské riešenie

[1] Zdroj: https://www.europarl.europa.eu/news/sk/headlines/society/20180703STO07123/klimaticke-zmeny-v-europe-fakty-a-cisla

[2] Spôsob dopravy závisí od mnohých okolností, preto je dôležité vyvarovať sa pri rozhovoroch s deťmi odsudzujúcich výrokov – deti by sa nemali cítiť ako „tí zlí", pretože chodia do školy autom.

„zavrime všetky továrne“ nepodporíte, ale z diskusie s deťmi môže vyplynúť, že by ste si mohli vysadiť na školskom dvore viac stromov, ktoré budú slúžiť ako zelené filtre – to je nápad, ktorý sa dá uskutočniť).

Pracovné listy environmentálneho auditu

Environmentálny audit je jedným zo 7 krokov metodiky programu Zelená škola – jeho cieľom je zistiť, aký je vplyv prevádzky školy na životné prostredie, zmapovať slabé a silné stránky školy a na základe týchto výsledkov vytvoriť **environmentálny akčný plán školy**. Environmentálny audit **kolégium** uskutočňuje na začiatku každého certifikačného obdobia, v prípade, že dôjde k predĺženiu certifikačného obdobia, audit sa na začiatku školského roka zopakuje, aby bol zachytený stav, v ktorom sa škola nachádza po dvoch rokoch práce v téme.

Kvalitné zmapovanie stavu, v ktorom sa škola nachádza, je predpokladom pre správne nastavenie cieľa vo vašom environmentálnom akčnom pláne. Úlohy v pracovných listoch sú preto zostavené tak, aby vás viedli k získaniu potrebných údajov a zároveň aby vás inšpirovali k aktivitám, ktoré možno počas práce v téme realizovať.

Pracovné listy environmentálneho auditu obsahujú:
- úvodnú časť s metodickými odporúčaniami,
- pracovné listy environmentálneho auditu určené pre deti, mladších žiakov a pre žiakov so ŠVVP,
- pracovný list určený pre kolégium.

Pre lepšiu prehľadnosť sme otázky rozdelili do dvoch skupín – v prvej skupine sú úlohy venované **ovzdušiu** (mapovanie zdrojov znečistenia), druhá skupina úloh sa zameriava na konkrétny zdroj znečistenia, ktorým je **doprava**. V závere pracovných listov pre deti sa nachádzajú ešte **rozširujúce hravé úlohy**, ktoré môžu poslúžiť ako materiál pre proenvironmentálnu výučbu v téme doprava a na prepájanie témy s ochranou životného prostredia, s významom stromov, s vplyvmi na ľudské telo ap.

Sprievodkyňou pracovnými listami je ***diskovka bublinatá***, druh lišajníka, ktorý je bioindikátorom čistého vzduchu[3]. Lišajníky môžu deti objavovať počas vašich spoločných prechádzok alebo cestou do/zo školy, najčastejšie sa vyskytujú na kôre stromov (nájdete ich aj cez zimu). Viac o lišajníkoch sa dozviete na tomto odkaze:

https://zelenaskola.sk/tipyzs/lisajniky-ako-ukazovatel-cistoty-ovzdusia/ alebo tu: https://stromzivota.sk/storage/public_projects/modre-z-neba-lisajniky-1570174546.pdf

[3] Nie každý druh lišajníka indikuje čistý vzduch.

Pri úlohách, ktoré si vyžadujú spoluprácu celej triedy alebo zapojenie rodičov (starých rodičov ap.), nájdete ikonku „spolupráca“.

Pre väčšie vtiahnutie detí, rodičov i ostatných zamestnancov školy do toho, čo v Zelenej škole robíte, odporúčame vyčleniť si jednu nástenku, na ktorú budete s deťmi umiestňovať svoje zistenia.

Metodické poznámky k úlohám

V pracovných listoch určených pre deti nájdete tieto úlohy:

- **1. úloha** otvára tému – deti zisťujú, kde všade sa nachádza vzduch a aké sú jeho podoby. Zadanie môžete dopĺňať o ďalšie otázky a úlohy (napr. *Máme v škôlke hračku, v ktorej sa nachádza vzduch? Ako sa dostáva vzduch do nášho tela? Akej farby je vzduch, ktorý vidíme cez okno?*).

- **2. úloha** nabáda k rozhovoru o tom, čo znamená znečistený vzduch a aké sú zdroje znečistenia.

- Spracovaním **3. úlohy** vám vznikne plagátik s „údajmi“, ktoré zachytíte počas prechádzky v okolí školy (ak vám niečo medzi obrázkami chýba, dokreslite to na voľné miesto). Plagátik vyveste na nástenku vyčlenenú pre Zelenú školu, príp. zverejnite na fb alebo webstránke školy. Túto úlohu môžete preniesť aj do domácností, kde budú hľadať pozitívne a negatívne vplyvy na čistotu ovzdušia rodičia spolu s deťmi.

- **4. úloha** ponúka praktický pokus, ako s deťmi zistiť, či je ovzdušie čisté alebo nie. Ilustrácie v úlohe naznačujú miesta, kde môžete biely pruh alebo biele tričko umiestniť, zvoliť si môžete aj iné miesta podľa toho, kde očakávate vyššiu mieru znečistenia a kde nižšiu alebo žiadnu. Pokus môžete realizovať v rámci proenvironmentálnej výučby, môže byť aj súčasťou environmentálneho akčného plánu ako jedna z jeho aktivít[4]. (Ilustrácie v úlohe znázorňujú: 1. biele tričko zavesené na školskom dvore, 2. biele tričko zavesené pri frekventovanej ceste, 3. biele tričko zavesené v budove školy.)

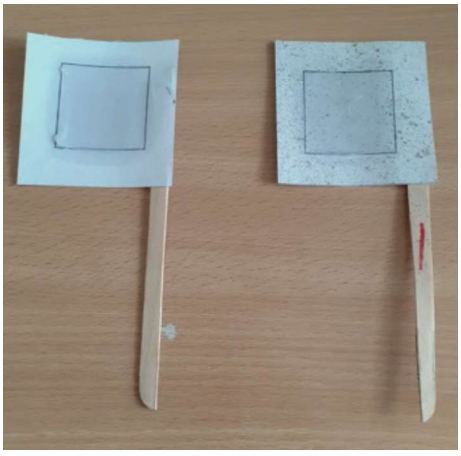

Zelená škola Gymnázium Lipany použila ako „lapače znečistenia“ štvorce z bieleho papiera na drievkach, ktoré študenti zapichli na rôznych miestach do zeme.

[4] Viac aktivít k téme nájdete v našom inšpiromate medzi materiálmi na www.zelenaskola.sk.

- Významným filtrom znečisteného ovzdušia je zeleň. V **5. úlohe** preto deti zisťujú, či sa na školskom dvore nachádza zeleň, ktorá pohlcuje prach, čistí vzduch, minimalizuje hluk. (Ilustrácie znázorňujú živý plot predeľujúci areál školy a frekventovanú cestu, živý plot predeľujúci zóny v areáli školského dvora, zelenú strechu na budove školy a stromy.) Následne sa môžete rozprávať o tom, či je možné na školskom dvore niektoré prvky doplniť, rozšíriť ap. Spoločné závery predstavte kolégiu, po vzájomnej dohode by sa mohli stať súčasťou vášho environmentálneho akčného plánu.

- **6. úloha** je úvodom k doprave. S deťmi veďte rozhovor o výhodách a nevýhodách rôznych druhov dopravy – jednak pre ľudí, jednak pre prírodu. (Ako príklad sme zvolili protiklad bicykel – auto, ak vás úloha zaujme, prejdite si aj iné druhy dopravných prostriedkov.)

- **7. – 11. úloha** sa venuje doprave detí do školy. Zistenia z týchto úloh budú dôležité pre stanovenie si *SMART cieľa v environmentálnom akčnom pláne*. Pri úlohách bude dôležité zapojenie rodičov (starých rodičov ap.), s ktorými si deti zmerajú, ako dlhá je ich cesta do školy (**9. úloha**) a koľko im trvá (**10. úloha**). Svoje zistenia deti spolu s rodičmi zaznačia do vytlačeného hárku s úsečkou vzdialeností a s ciferníkom (prácu s ciferníkom prispôsobte schopnostiam detí). Vystrihnuté úsečky možno potom porovnať – ktorá je najdlhšia a ktorá najkratšia? Pripevnite si ich spolu s ciferníkmi na nástenku vyčlenenú vašej práci v Zelenej škole. Hoci otázky v týchto úlohách sú adresované deťom, nezabudnite sa do ich vypracovania zapojiť aj vy, učiteľky a učitelia, oslovte tiež nepedagogických zamestnancov či vedenie školy.

- Kalendárik z **11. úlohy** vytlačte a vyveste na nástenku. Počas jedného týždňa si doň značte, ako chodíte do školy. V prípade, že sú okienka v kalendári malé na poznačenie všetkých mien detí, prekreslite si kalendár na väčší formát papiera. Výsledky v **11. úlohe** môže ovplyvňovať počasie, preto odporúčame spraviť si ju viackrát, počas rôznych ročných období. Túto úlohu môžete počas dvojročného certifikačného obdobia opakovať a robiť si tak s deťmi priebežný monitoring plnenia cieľa.

Úloha sa zameriava na zisťovanie spôsobov dopravy do školy, a teda jej výstupom bude informácia, kto sa ako dopravuje do školy, koľko detí chodí autom, koľko autobusom ap. Tieto zistenia sú dôležité pre nastavenie cieľa v environmentálnom akčnom pláne, ktorý sa bude zameriavať napr. ***na zníženie počtu detí a zamestnancov dopravujúcich sa do školy autom.***

Tu by sme rady upozornili, že ak sa vám podarí zaviesť v škole zdieľané jazdy (jedným autom chodia deti z viacerých domácností), pri zbere údajov bude výsledok rovnaký: ten istý počet detí či dospelých uvedie, že prišlo autom, nehľadiac na to, či išlo o zdieľanú jazdu alebo nie. Z tohto dôvodu je vhodnejšie nastaviť cieľ smerom ***k znižovaniu počtu áut*** *chodiacich denne pred školu. Využijete tu aj výsledky meraní z auditu určeného kolégiu (nájdete ho v záverečnej tabuľke s úlohami, v 1. úlohe v časti venovanej doprave)*[5].

- Rodičia privážajú svoje deti autom pred školu častokrát z dôvodu bezpečnosti, preto v **12. úlohe** deti zisťujú, ktoré prvky v okolí školy zaisťujú ich bezpečnosť v prípade, že sa chcú vydať do školy peši alebo na bicykli.

[5] V prípade potreby sa neváhajte obrátiť na svoju regionálnu koordinátorku, ktorá vás usmerní.

- Pre podporu dochádzania do školy na bicykloch (kolobežkách, odrážadlách) je dôležité mať vybudované zastrešené cyklostojany. Svoj aktuálny stav ohľadne stojanov na bicykle zachyťte v **13. úlohe.** (Posledná ilustrácia v úlohe znázorňuje stojan so zelenou strechou, vďaka ktorej môžeme zlepšovať kvalitu ovzdušia.)

- Pri **14. a 15. úlohe** sa s deťmi porozprávajte o dopravných značkách, ktoré môžete nájsť aj v okolí vašej školy. Zvláštnu pozornosť venujte značkám so znázorneným živočíchom. Máte také v okolí školy? Vysvetlite deťom, čo znamenajú a ako môžete prispieť k bezpečnosti živočíchov na frekventovaných cestách (napr. spoločný jarný prenos žiab).

- Úlohy v ďalšej časti neslúžia priamo na mapovanie stavu na vašej škole. Ide o rozširujúce úlohy v téme Doprava a ovzdušie, ktoré môžete využiť pri environmentálnej výchove.

Pracovný list pre kolégium ide hlbšie do témy. Vyplňte spolu s kolégiom všetky úlohy a v závere spoločne zhrňte silné a slabé stránky, ktoré ste vďaka auditu spoznali (berte do úvahy aj zistenia s detskej časti auditu). Z nich bude vychádzať váš environmentálny akčný plán. Silné a slabé stránky treba zverejniť, ideálne je, keď sú graficky spracované, aby pritiahli pozornosť.

Využitie pracovných listov

Využitie pracovných listov je variabilné, môžete ich využívať podľa vašich potrieb a rozvrhnúť si, kedy a s akou skupinou detí ich vypracujete. Veríme, že práca s ponúkanými pracovnými listami bude motivujúcou aj pre zaangažovanie detí do ďalších krokov metodiky programu Zelená škola, napr.:

- **informovanie a zapájanie komunity** – po uskutočnení environmentálneho auditu s deťmi pútavo spracujte jeho výsledky, oboznámte s nimi ostatných (deti, učiteľky, rodičov, upratovačky...) a zverejnite ich na nástenke, webstránke či fb školy (deti môžu poslať aj pútavý „list“ rodičom),
- **environmentálny akčný plán** – po uskutočnení environmentálneho auditu s deťmi diskutujte, čo môžete vo vašej škole spraviť pre čistejšie ovzdušie alebo bezpečnejšiu dopravu bez áut, o týchto nápadoch informujte kolégium a zvážte ich realizáciu,
- **monitoring** – po vykonaní naplánovaných aktivít s deťmi vyhodnocujte, ako sa ich darí realizovať, zisťujte, či sa darí znižovať množstvo áut prichádzajúcich pred školu ap.,
- **proenvironmentálna výučba** – niektoré témy naznačené v audite je vhodné rozšíriť v rámci vzdelávacích aktivít. Úlohy v detskej časti auditu ponúkajú možnosť diskutovať o ochrane živočíchov ohrozených dopravou, o význame zelene, o vplyve pohybu na naše zdravie ap.

Tieto auditové listy plne nahrádzajú pracovné listy environmentálneho auditu z r. 2018, t. j. materským, neplnoorganizovaným školám a školám so žiakmi so ŠVVP postačí pre splnenie auditu spracovať predkladané pracovné listy. Výsledky zároveň poslúžia ako východisko pri tvorbe environmentálneho akčného plánu.

V prípade, že pracovné listy nevyhovujú vašim podmienkam a vyberiete si z nich len niektoré, ktoré s deťmi vypracujete v rámci výučbových aktivít, na účely auditu v téme Doprava a ovzdušie treba vypracovať staršie auditové listy z r. 2018.

Vyplnenie auditových listov nie je formálnym krokom potrebným k hodnoteniu školy, ale slúži na zmapovanie stavu a jeho výsledky sú východiskom pre environmentálny akčný plán zmien vašej školy. Veríme, že pri práci s týmto materiálom dáte priechod vlastnej tvorivosti a prídete ešte na mnohé ďalšie nápady, ktorými si možno prácu oživiť. Budeme vďačné za vaše tipy a spätnú väzbu.

Poďakovanie

Pri tvorbe tohto materiálu sme konzultovali aj s pani učiteľkami z praxe. Užitočné pohľady na tému nám poskytli účastníčky kurzu Hurá von, škôlkari!, ktorým týmto ďakujeme. Rady by sme tiež poďakovali pani učiteľke **Monike Hrdej z Materskej školy v Nitrianskom Rudne** za nezištnú pomoc a ochotu prekonzultovať obsah i formu týchto pracovných listov.

Za ilustrácie v pracovných listoch ďakujeme študentovi **ŠUP Košice Jacobovi Capuličovi**. Za finálnu grafickú úpravu patrí vďaka pani učiteľke **Noémi Ráczovej.**

Ďakujeme **Nadácii Slovenskej sporiteľne** za podporu programu Zelená škola.

Prajeme vám veľa šťastia!

Za tím Zelenej školy
Kvetka Rábelyová

Environmentálny audit školy – pracovné listy pre deti

Ahoj, deti, poznáte ma?
Volám sa ***diskovka bublinatá***
a patrím medzi lišajníky.
Som veľmi citlivá na znečistené
ovzdušie a tak ma môžete nájsť
väčšinou tam, kde je čistý vzduch.
Aký je vzduch vo vašom okolí?
Vydajme sa spolu na prieskum.
A ak ma niekde objavíte a zistíte,
akej som farby,
môžete si ma vyfarbiť.

Prieskum školského dvora vykonali: Uveďte mená všetkých detí, ktoré sa podieľali na vypracovaní tejto časti auditu.
Audit bol spracovaný v mesiaci: **v roku:**

Úlohy označené touto značkou si vyžadujú spoluprácu detí s dospelými (učiteľkou, rodičmi ap.).

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

OVZDUŠIE

1. Vzduch je všade okolo nás. Na obrázkoch sú jeho rôzne podoby. Nájdi ich. Aké ďalšie ti napadnú? Nakresli pod obrázky.

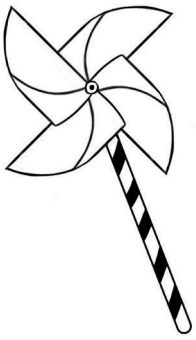

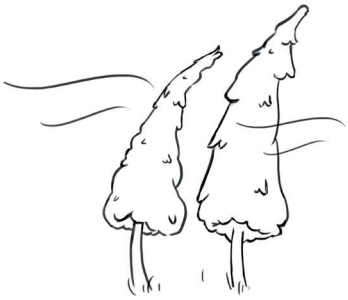

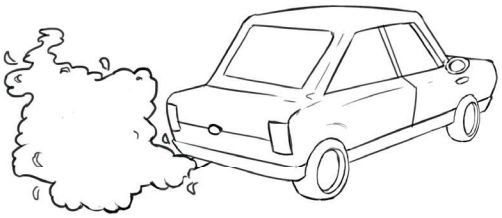

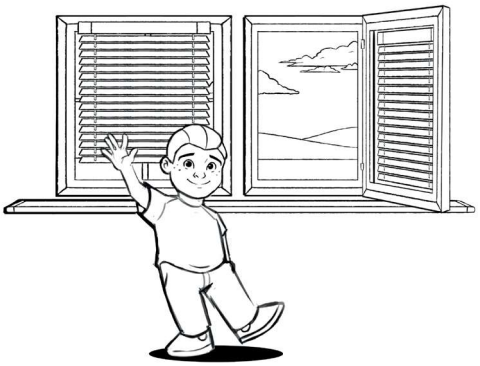

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

2. Čo znamená, keď sa povie „znečistený vzduch"?
Vyfarbi obrázky, ktoré znázorňujú znečisťovanie vzduchu.

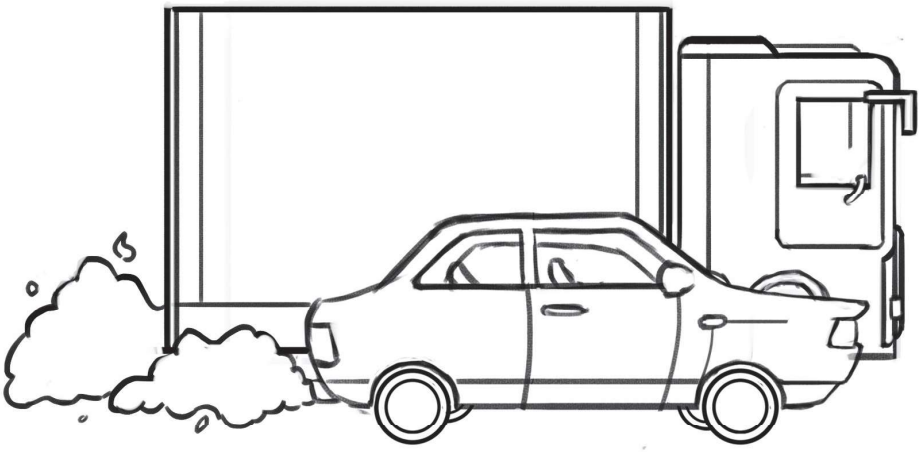

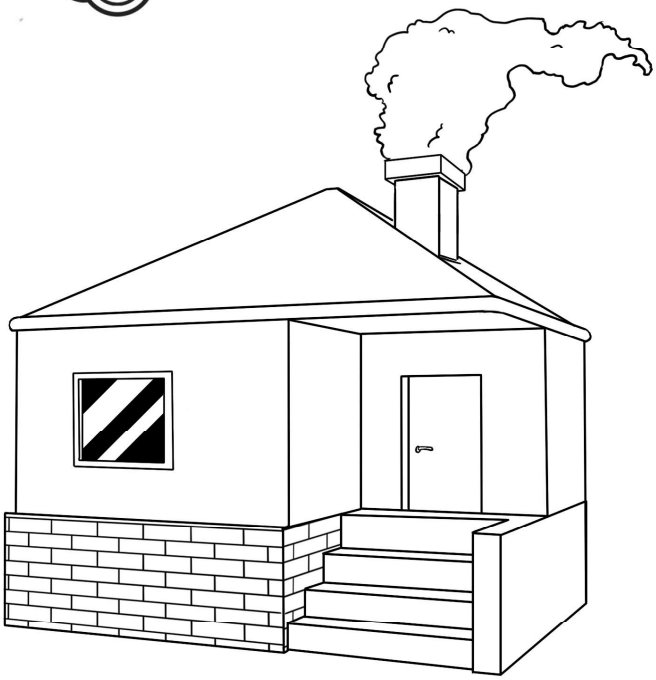

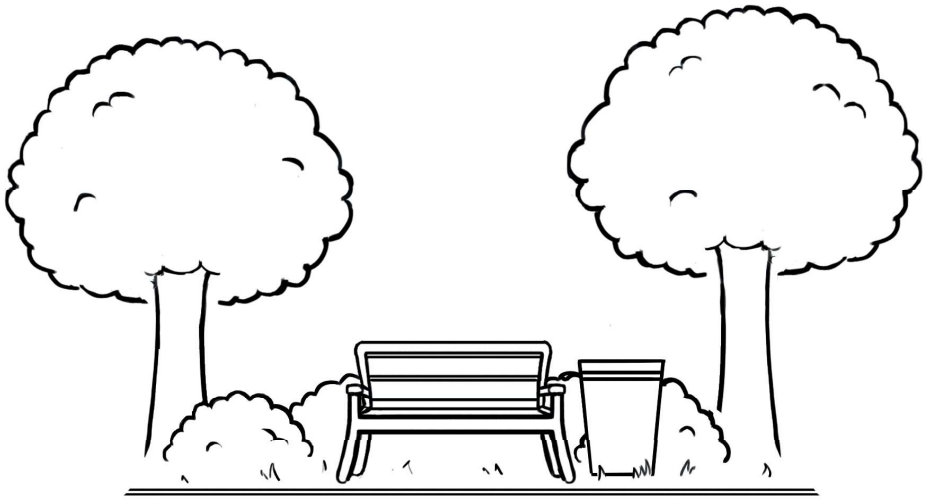

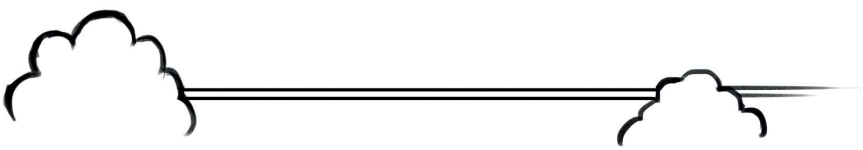

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

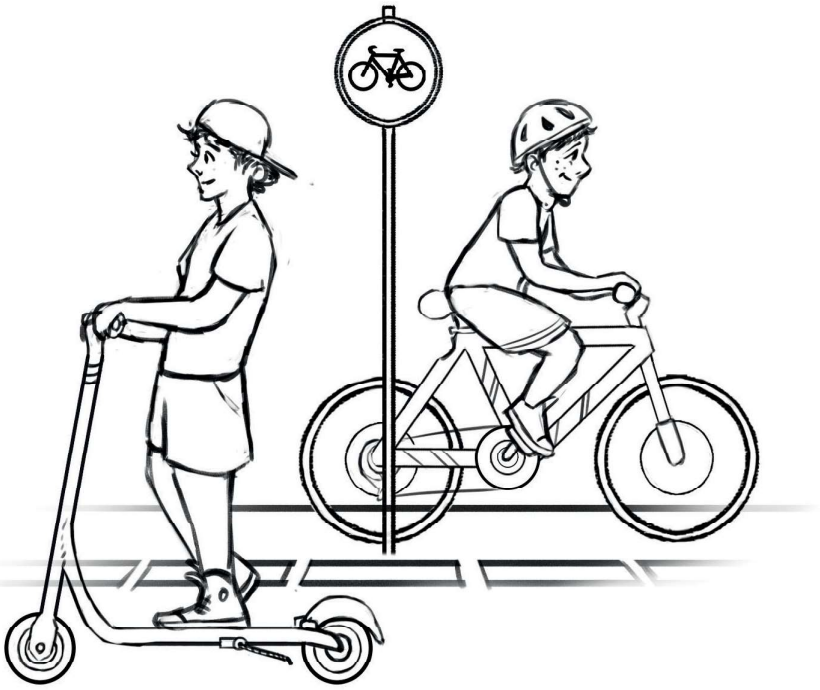

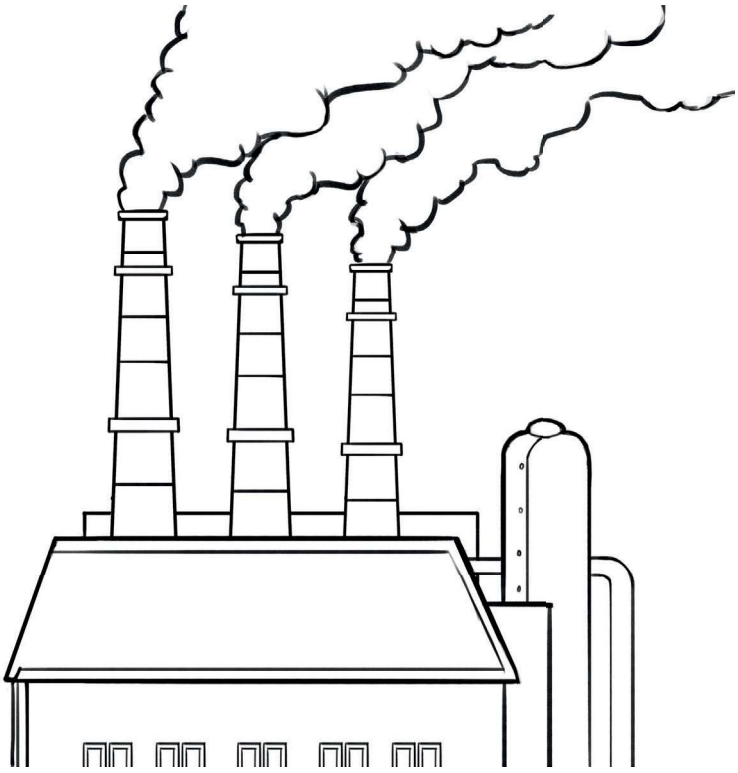

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

3. Aký je vzduch okolo vašej školy?
Vydajte sa s pani učiteľkou alebo s rodičmi na prieskumnú prechádzku a spoločne zistite, či sa okolo školy nachádza niečo z obrázkov nižšie. Našli ste?

Vyhľadajte príslušný obrázok, vystrihnite ho a nalepte pod smutnú alebo veselú tváričku na ďalšej strane. Vznikne vám plagátik, ktorý môžete vyvesiť na nástenku. Porozprávajte sa o ňom aj s rodičmi.

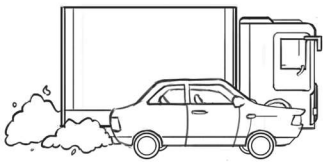

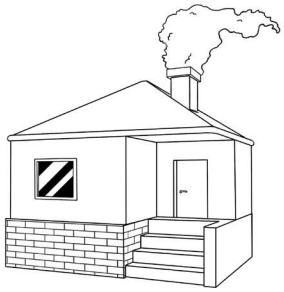

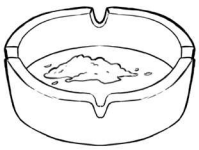
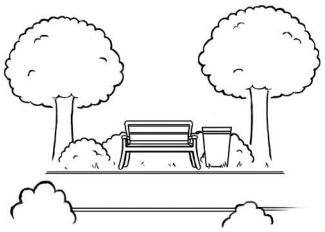
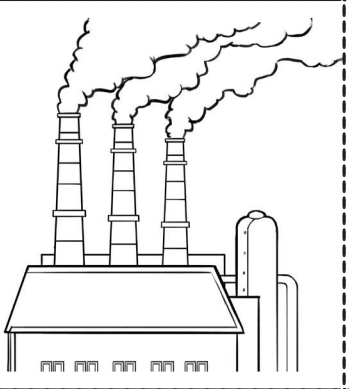

VZDUCH V OKOLÍ NAŠEJ ŠKOLY

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

4. Čistotu vzduchu si môžete preveriť jednoduchým pokusom:
Zaveste na rôzne miesta biely pruh látky (alebo biele tričko) a po mesiaci si všimnite, či sa zmenilo jeho sfarbenie. Ak áno, na obrázkoch nižšie ho vyfarbi.

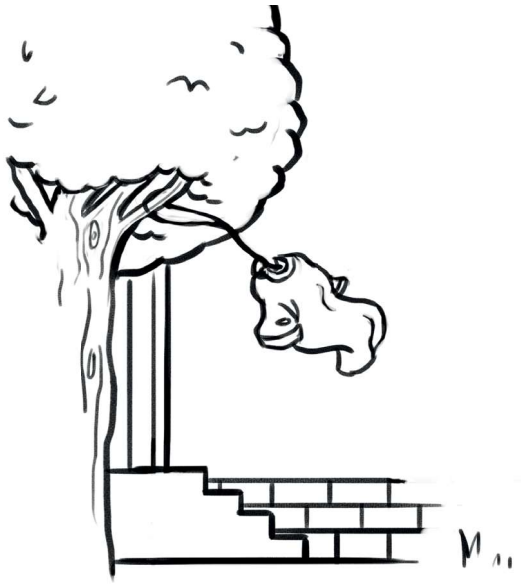

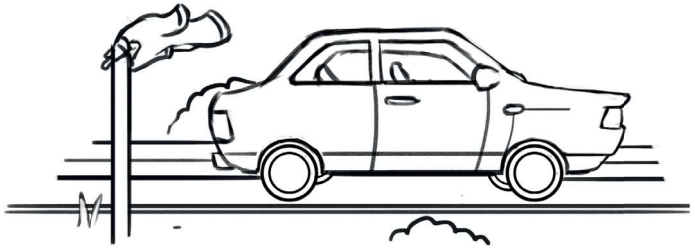

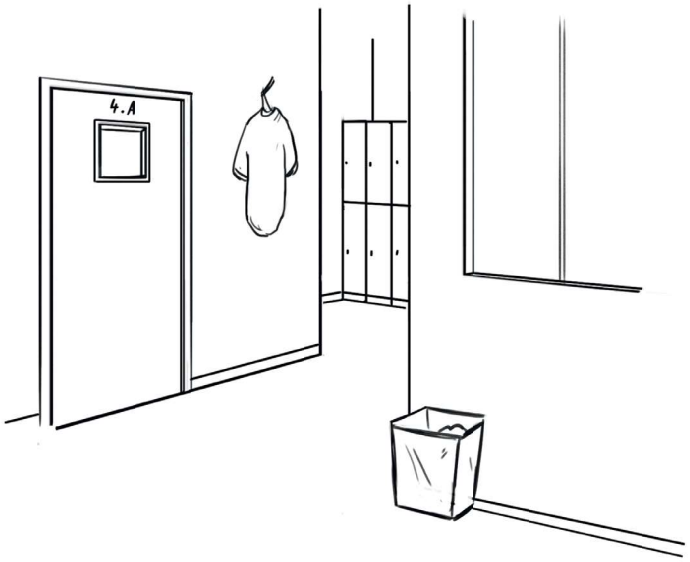

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

5. Máte na školskom dvore „zelené filtre“?
Ide o rôzne rastliny či dreviny, ktoré čistia vzduch, zachytávajú prach a môžu znižovať aj hladinu hluku.
Ak sa takéto rastliny nachádzajú na vašom školskom dvore, vyfarbi ich na obrázku nižšie.

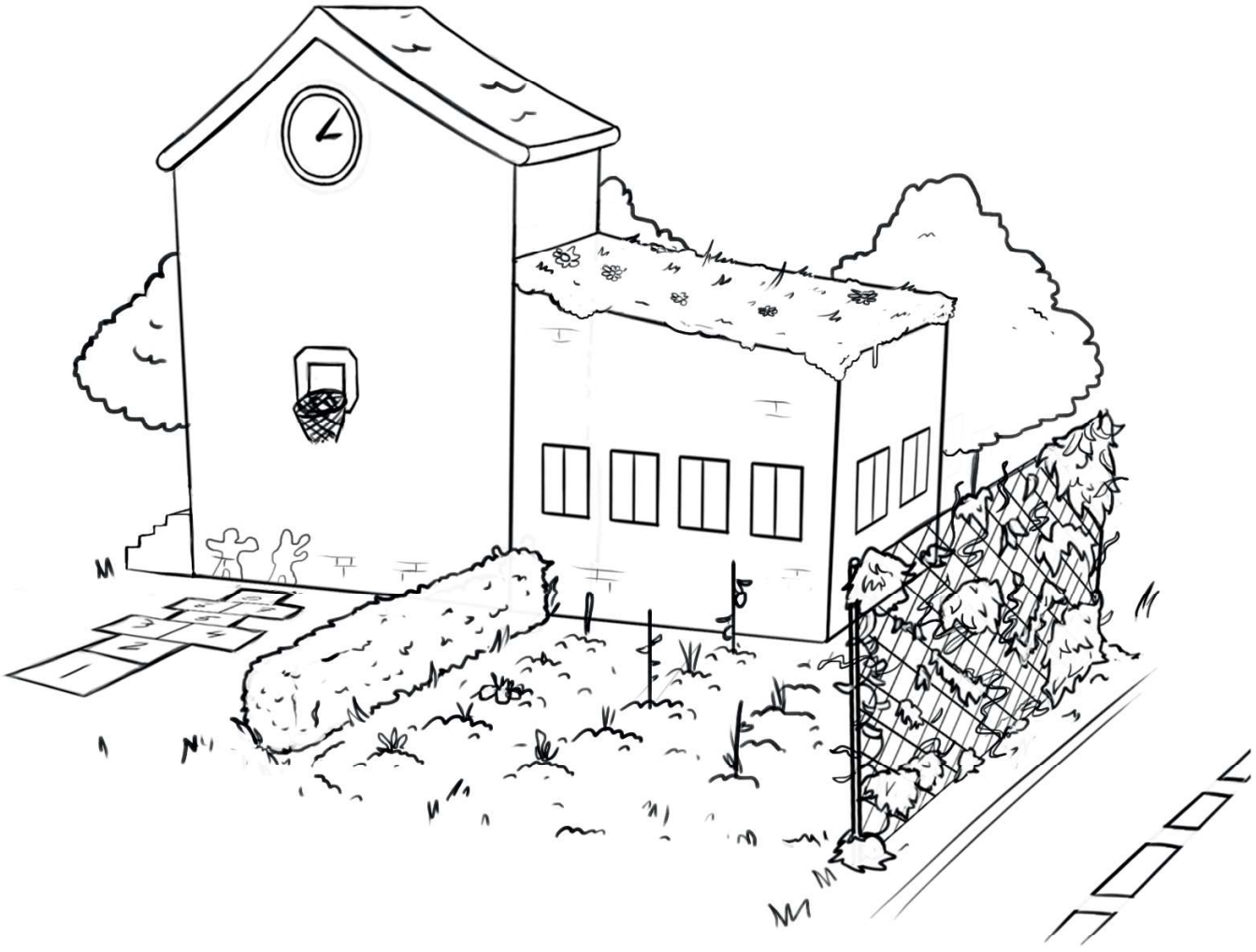

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

DOPRAVA

6. Aké sú výhody a nevýhody využívania auta a bicykla?
Diskutujte v triede podľa obrázkov, následne vystrihni obrázky znázorňujúce výhody auta a nalep ich pod auto.
Rovnako postupuj aj pri bicykli.

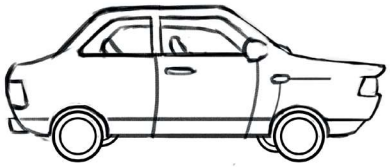

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

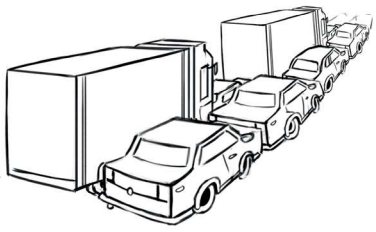

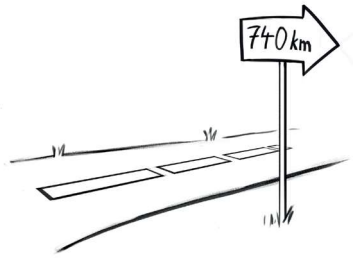

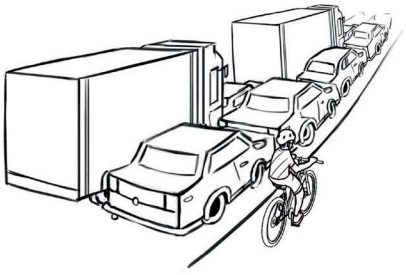

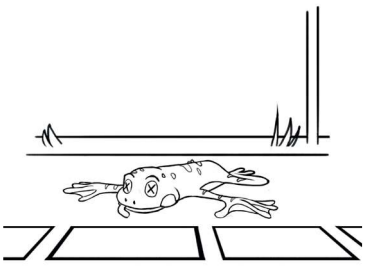

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

7. Ako chodievaš do školy?
Vyfarbi obrázok alebo obrázky, ak je možností viac.
Ako chodievaš zo školy? Zakrúžkuj obrázok alebo obrázky.
Ak dopravný prostriedok, ktorým sa prepravuješ do školy, chýba, dokresli ho do voľného rámčeka.

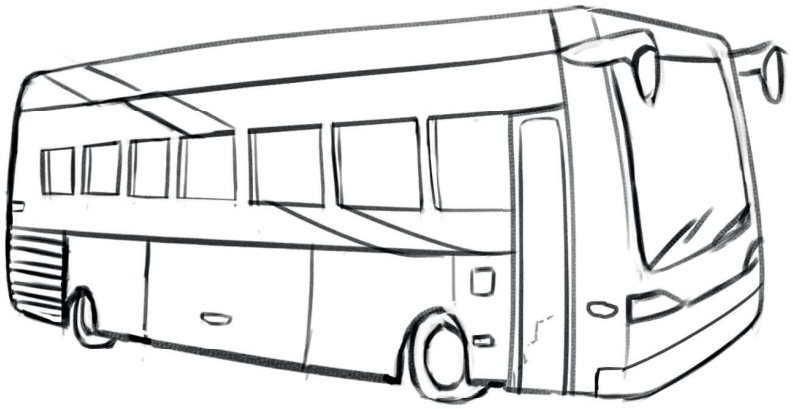

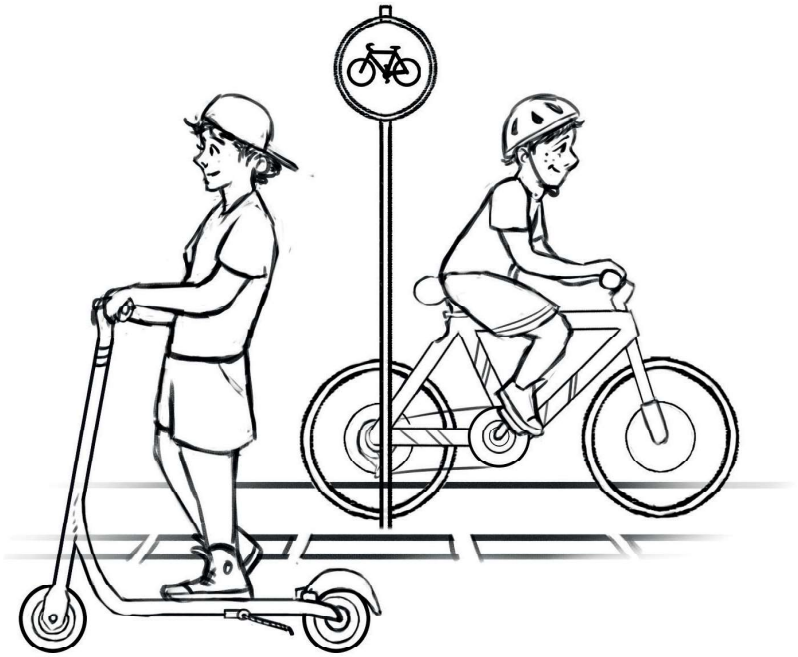

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

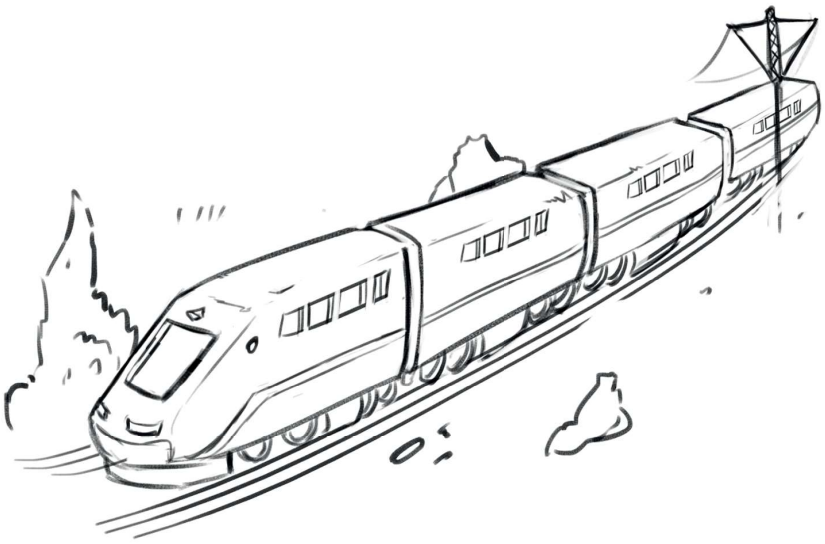

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

8. Porozprávaj sa s kamarátmi v triede, prečo chodíš do školy a zo školy takto. Dalo by sa chodiť aj inak? Ako by sa ti páčilo chodiť do školy? Nakresli.

9. Spýtaj sa rodičov, koľko metrov alebo kilometrov to máš do školy. Ak ste si nie istí, zmerajte (použite tachometer alebo krokomer). Počet vyfarbite na osi na nasledujúcej strane, vystrihnite ju a pripevnite na nástenku. Ako si na tom v porovnaní s ostatnými kamarátmi a s pani učiteľkami? Kto má do školy najkratšiu cestu a kto najdlhšiu?

najkratšia cesta .....

najdlhšia cesta .....

10. Počas jednej cesty do školy si spolu s rodičmi na hodinkách stopnite, koľko vám cesta trvá. Zistenie spoločne zaznačte na hodinový ciferník na nasledujúcej strane, vystrihnite ho a umiestnite na nástenku.

Meno/značka:

km 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

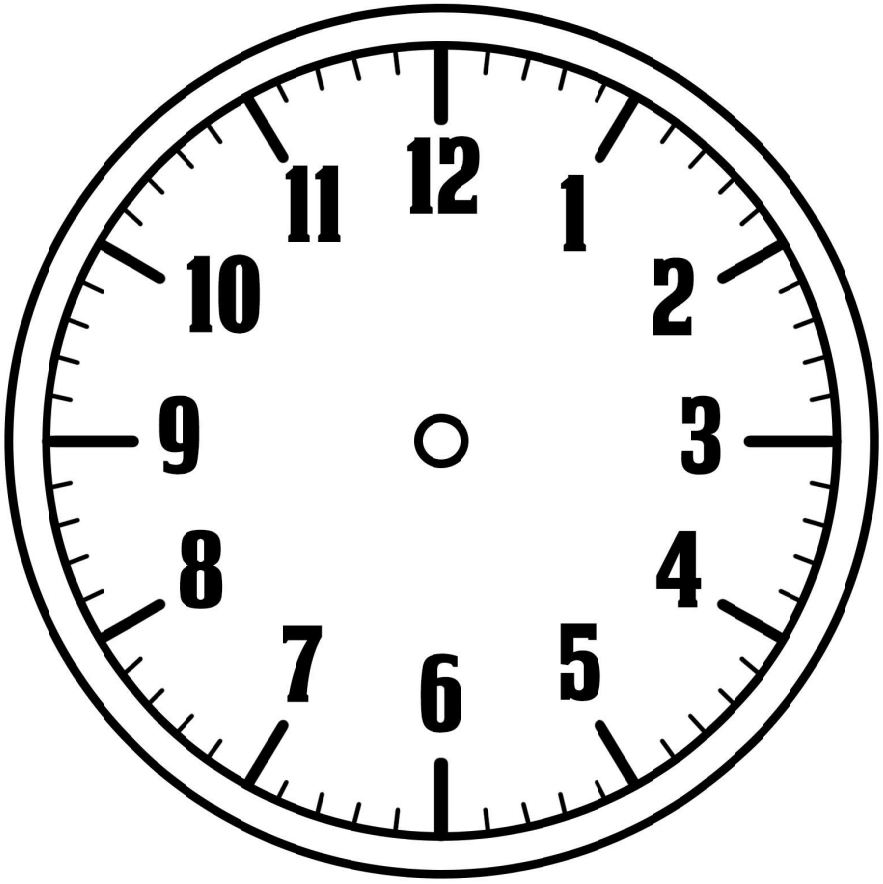

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

11. Ako si dnes prišiel/prišla do školy?
Poznač svoje meno/značku k obrázku v týždennom kalendári na nástenke.

Dátum:

Cesta do školy	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Spolu
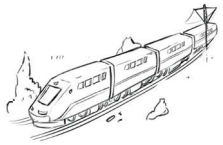						

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

12. Zakrúžkuj prvky, ktoré máte v okolí školy. Čo je ich úlohou?

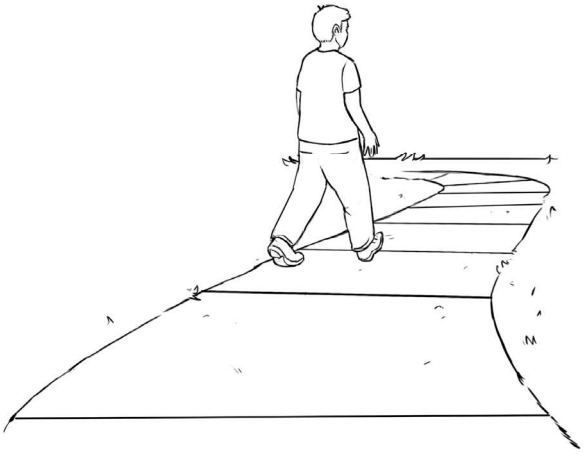

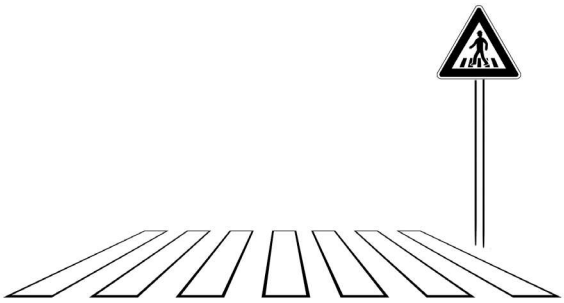

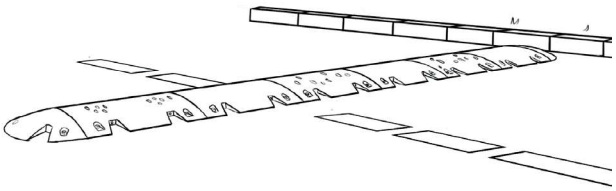

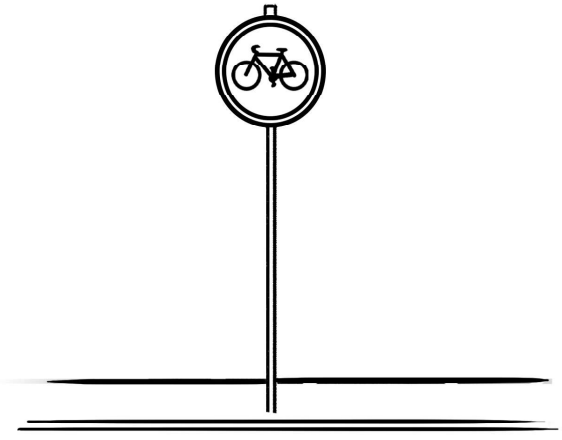

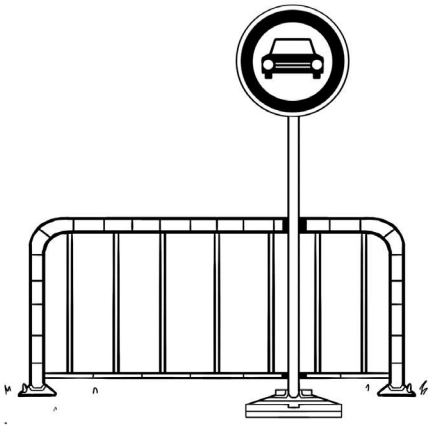

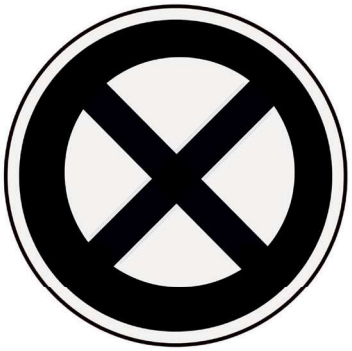

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

13. Kde v škole si môžeš odložiť bicykel, odrážadlo, kolobežku? Označ obrázok, ktorý najlepšie opisuje situáciu na vašej škole, usmiatou tváričkou.

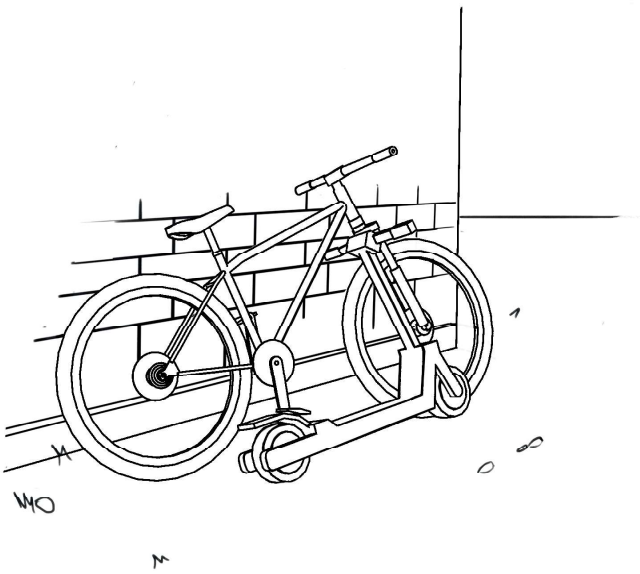

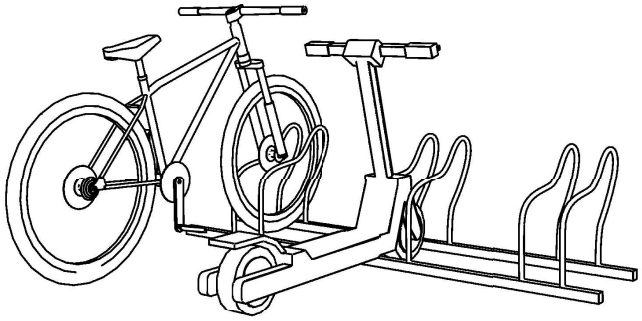

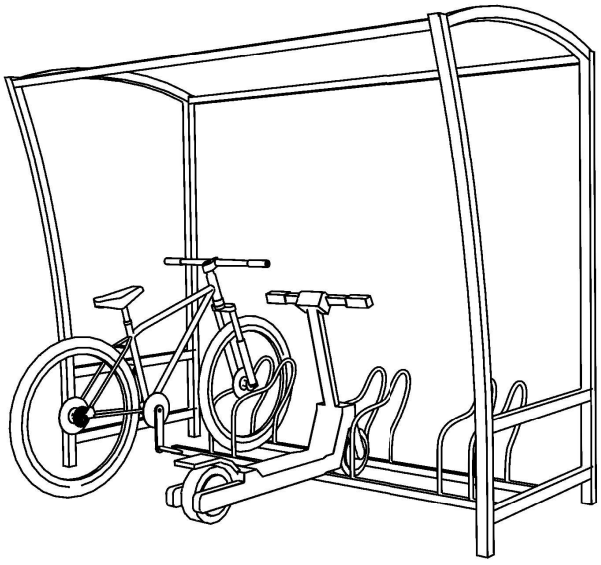

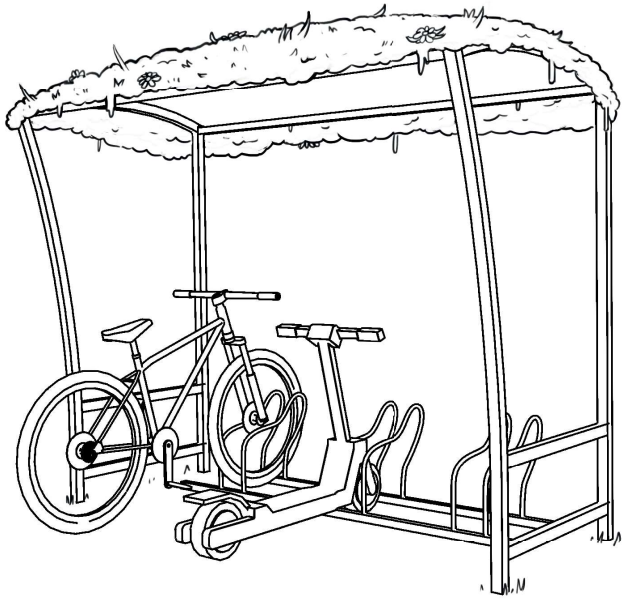

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

14. Poznáš tieto dopravné značky?
Na čo upozorňujú? Máte také v okolí školy?

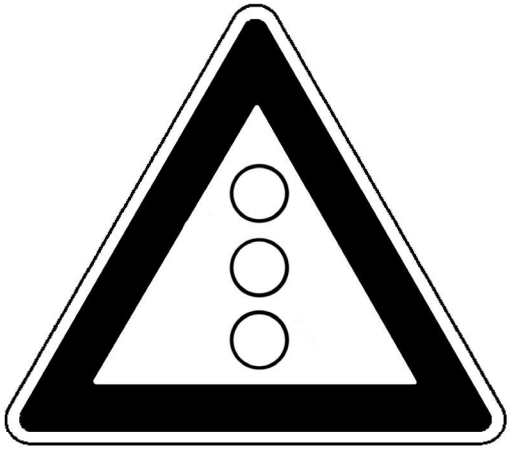

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

ROZŠIRUJÚCE ÚLOHY

15. Spoj čiarou, čo k čomu patrí.

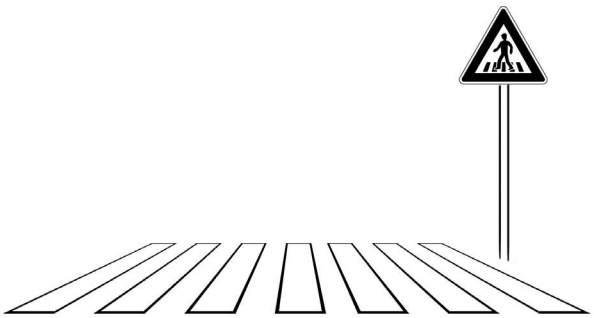

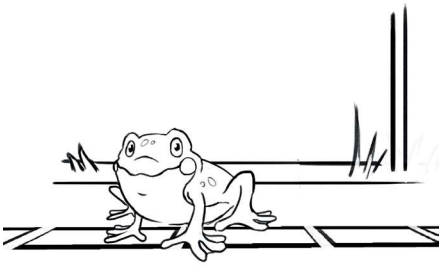

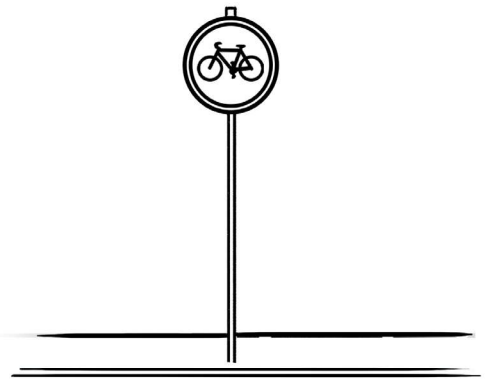

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

16. Ktorého živočícha by si chcel/a ochrániť dopravnou značkou? Navrhni takú.

17. Nájdi cestičku, ktorou sa kolobežkár dostane k stojanu.[6]

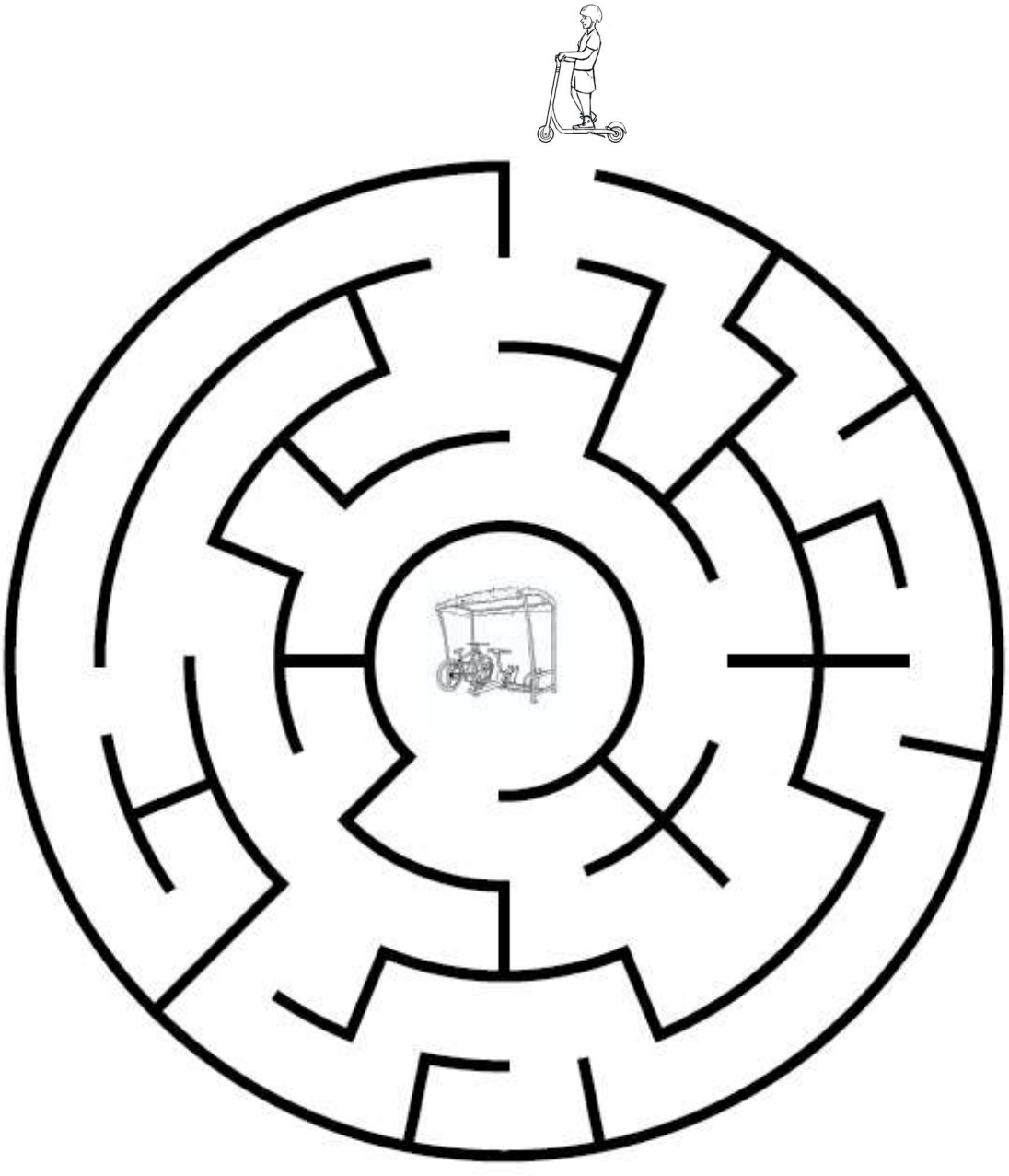

[6]Tvorba bludiska: Copyright © 2022 Alance AB, https://www.mazegenerator.net/

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica

Environmentálny audit školy – pracovné listy pre kolégium (pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci, rodičia, starí rodičia)

OVZDUŠIE

Dodržiava sa v areáli školy prísny zákaz fajčenia?	
Čím v škole kúrite? - Elektrinou - Zemným plynom - Uhlím - Drevom (polená, brikety, pelety...) - Tepelným čerpadlom - Solárnou energiou - Iným spôsobom (popíšte)	
Robíte v škole kampane proti vypaľovaniu trávy, spaľovaniu odpadov ap.?	

DOPRAVA

Koľko osobných áut prichádza denne pred školu alebo do areálu školy? - Spočítajte a poznačte počet áut privážajúcich deti. - Spočítajte a poznačte počet áut privážajúcich zamestnancov školy.	
Podporuje vaša škola spoločné (zdieľané) jazdy autom?	
Ak áno, akou formou? - Prostredníctvom messengerovej (alebo inej) skupiny, kde sa môžu rodičia dohodnúť. - Prostredníctvom zápisov na nástenke školy. - Vzájomnými telefonátmi medzi rodičmi. - Inak (popíšte):	
Je v bezprostrednej blízkosti školy zastávka verejnej dopravy?	
Ak áno, ako často chodí vyhovujúci spoj?	
Sú na hlavných ťahoch do školy zabezpečené priechody pre chodcov (svetelnou signalizáciou, službami policajtov a pod.)?	
Sú na prístupoch do školy bezbariérové chodníky bez nerovností (vhodné aj pre vozičkárov, mamičky s kočíkmi a pod.)?	
Vedie do školy prístupná vyznačená cyklotrasa?	
Poskytuje škola deťom v rámci dopravnej výchovy možnosť praktického nácviku pre bezpečné jazdenie na bicykli?	

Máte v škole zavedené akcie na podporu pešej a cyklistickej dopravy (napr. týždeň bez áut)?	
Využívate pri preprave detí na výlety alebo exkurzie najmä environmentálne vhodné dopravné prostriedky (bicykel, vlak, autobus, hromadnú dopravu)?	
Je do areálu školy zakázaný vjazd motorových vozidiel (s výnimkou vozidiel zdravotnej a hasičskej záchrannej služby)?	
Je zásobovanie školskej kuchyne riešené tak, aby nedochádzalo k stretom vozidiel s deťmi a návštevníkmi školy?	
Nachádza sa v areáli školy parkovisko?	
Ak áno, aký má povrch (štrk, betón, dlažba...)?	
Zistite, aké plány má v oblasti dopravy vaše mesto, štvrť, obec (výstavba chodníkov, zmena organizácie dopravy, osadenie spomaľovačov...).	

Pracovné listy vypracovali:

Uveďte mená všetkých ľudí, ktoré sa podieľali na vypracovaní tejto časti auditu.

Audit bol spracovaný v mesiaci: **v roku:**

NA ZÁKLADE ZISTENÝCH ÚDAJOV VYPLŇTE TABUĽKU.

Do ľavého stĺpca doplňte, čo robí vaša škola pre ochranu ovzdušia. Do pravého stĺpca vpíšte postrehy o tom, aké má vaša škola rezervy, v ktorých by sa mohla zlepšiť. Tabuľka je východiskom pri príprave environmentálneho akčného plánu.

☺	☹

Autorka: Kvetoslava Rábelyová
Ilustrácie: Jacob Capulič
Grafická úprava: Noémi Ráczová
© Kancelária programu Zelená škola – CEEV Živica 2022
ISBN 978-80-973870-7-5

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne
Zelená škola
živica